

Mikéc – A fáraó álma

Mikéc Hetiszakasz tartalma **מִקֵּץ**

Szakaszunkban – Mikéc (1Mózes 41:1–44:17.) – Józsefet a börtönből egyenesen a királyi palotába szalajtják, hogy megfejtse a Fáraó álmát. Ez sikerül is neki és azonnali hatállyal alkirályi kinevezést kap, hogy előkészítse Egyiptomot a hét szűk esztendőre. Amikor ez eljön, az éhező országokból Egyiptomba jönnek gabonát venni és a Kánaánból jövők között vannak József testvérei is, akik annak idején eladták őt és apjának, az idős Jákobnak azt mondták, hogy vadállat tépte szét. József nem fedi fel magát, hanem követeli, hozzák le magukkal a „kicsit”, Benjámint is. Amikor ez megtörténik, a József-dráma a végkifejlethez közeledik.

József fogságának akkor szakad vége, amikor a **fáraó** álmot lát, amelyben **hét kövér tehenet felfal hét ösztövér tehén, hét szép, telt kalászt pedig elnyel hét aszott, vékony kalász.** József megfejtése szerint az álom azt jelenti, hogy **hét bőséges esztendőt az éhség hét szűk esztendője fog követni,** és azt tanácsolja a **fáraónak,** hogy a bőség éveiben halmoztasson fel gabonataralékokat. A **fáraó** erre kinevezi **Józsefet Egyiptom** kormányzójává. **József** feleségül veszi **Ászenátot, Potiferának, Őn** papjának leányát, és két fia születik tőle: **Menásse és Efrájim.** – **1Mózes 41:1–52.**

Az éhínség kiterjed az egész térségre, és egyedül **Egyiptomban** lehet élelmet szerezni. **József** tíz fivére **Egyiptomba** utazik, hogy gabonát vegyenek; a legifjabb, **Benjámin,** otthon marad, mert **Jákob** nem szeretné, hogy baja essék. **József** felismeri bátyjait, ők azonban nem ismernek rá öcscsükre. **József** megvádolja őket, hogy kémkedni jöttek, és ragaszkodik hozzá, hogy hozzák el **Benjámint** is, ezzel igazolva,

hogy valóban azok, akiknek mondják magukat, és **Simont** túszként visszatartja. Hazafelé tartván, a fivérek felfedezik, hogy a pénz, amelyet a gabonáért fizettek, rejtélyes módon visszakerült hozzájuk. – **1Mózes 41:53–42:28.**

Jákob csak azt követően egyezik bele **Benjámin** elküldésébe, hogy **Jehuda** személyes felelősséget vállal érte. Ezúttal **József** szívélyesen fogadja őket, szabadon engedi **Simont,** és ebédre invitálja őket házába. Ott belerejti varázserővel bíró ezüstserlegét **Benjámin** zsákjába. Miután a fivérek másnap reggel elindulnak hazafelé, üldözőbe veszik őket, majd, miután átkutatják zsákjaikat, és megtalálják náluk a serleget, letartóztatják őket. **József** felajánlja, hogy szabadon ereszti mindnyájukat, csak **Benjámint** tartja vissza, hogy szolgálja legyen. – **1Mózes 42:29–44:17.**

שבת שלום

Chaim Shaul Glitzenstein: A három kérdés

A szentírási kommentárok három komolyabb problémát feszegetnek e figyelemre méltó történettel kapcsolatban.

(1) Nem könnyű megérteni, hogyan lehetséges, hogy az álommagyarázás után **József** a fáraónak tanácsokat osztogathasson a közelgő éhínség kezeléséről. Hogy jön egy frissen szabaddá tett rabszolga ahhoz, hogy **Egyiptom** királyának minden aggály nélkül kéretlen tanácsot adjon, annak a királynak, aki megkérdőjelezhetetlen hatalomként uralkodik? A fáraó azért hozatta elő a börtönből **Józsefet**, hogy az álmát magyarázza, nem pedig azért, hogy tanácsokat osztogasson neki!

(2) A történetmesélésből világos, hogy a fáraót elképesztette a probléma **József**-féle megoldása. Na de csak nem kell atomfizikusnak lenni ahhoz, hogy valaki előálljon egy javaslattal, miszerint, ha a hét bőséges esztendő jön előbb, akkor talán nem ártana tartalékolni az éhínség idejére! **Mi a zseniális József tanácsában?**

(3) Az is világos, hogy a **fáraó csodálattal** adózott **József álomfejtésének**, mert egyetlen bölcse sem volt képes kiötleni hasonlót. De hát **József** értelmezése egyszerű és nyilvánvaló. **Mikor kövérek a tehenek?** Ha sok a legelni való. **Mikor soványak?** Ha kevés. **Mikor dús a kalász?** Ha sok az aratni való. **Mikor aszott?** Ha éhínség van. Mi lepte hát meg ennyire a fáraót **József** magyarázatában? **És miért nem tudott senki hasonlóval előállni?**

Egy szombati beszédében, **1973**-ban a **lubavicsi Rebbe** a következő magyarázattal hozakodott elő: **Egyiptom** álommagyarázói nagyon is számításba vették a józsefi interpretációt, azazhogy a hét éhínségesztendő követi majd a hét bőségesztendőt. De elvetették ezt a magyarázatot, és pedig azért, mert az álom egy fontos részletével nem volt összebékíthető. A fáraó első álmában hét csúnya, ösztövért tehenet lát, ezek jönnek le a folyóhoz a hét szép tehen után, és „**megállottak az ott levő tehének mellett a folyó partján!**” Azaz volt egy idő az álomban, amikor a kéthetes csapat egyszerre volt jelen, és csak azután falta fel a hét ösztövért a hét kövért. Éppen ez a részletben rejtett az oka annak, hogy **Egyiptom** bölcsei elvetették azt az interpretációt, amit később **József** felkínál a fáraónak, és ezért álltak elő mindenféle marhasággal inkább. Mert hát hogyan is lehetne, hogy a szükség és a bőség éve egyszerre legyenek jelen? Vagy hét kövér a tehen, vagy hét sovány, de egyszerre csak nem lehet! Hét évnyi éhínség nem létezhet a hét évnyi bőséggel egyszerre. **József** zsenialitása itt nyilvánul meg a maga elképesztő módján. Mikor **József** előállt, hogy közölje a fáraóval, készüljön az éhínségre, nem valami kéretlen tanácsot adott neki az ország kormányzása dolgában, hanem az álomfejtés része volt ez a tanács! **József** ugyanis megértette, hogy a két tehencsoport egymással párhuzamos létezése a közelgő éhínség megoldása: a bőség idején **Egyiptomnak** úgy kell „**együtt élnie**” az éhínség éveivel, mintha jelen volnának már. Míg élvezik épp a bőséget, meg kell feszíteniük a képzelőerejüket, hogy a jövő éhínség realitását is érezzék, és minden áldott nap tegyenek félre tartalékot. A hét ösztövért tehen tehát nagyon is jelen van az emberek lelkében, tudatában és viselkedésében, mikor pedig még a kövéreké a terep.

És megfordítva: ha ezt a megoldást alkalmazza **Egyiptom**, akkor az éhínség éveiben is jelen lesz a bőség, annak áldása – a hét kövér tehen „**él**” és ott van, noha a terep a hét ösztövérté.

Ez hatott olyan mélyen a fáraóra **József** álommagyarázatában. Először is az képesztette el, milyen zseniálisan számolt el az álomnak egy olyan részletével, ami elkerülte **Egyiptom** minden **bölcse**-nek figyelmét.

Rabbi Jonatan Sacks: Életünk szerzője

Ez volt József első igazi kísérlete arra, hogy saját kezébe vegye a sorsát, és kudarcot vallott. Vagy legalábbis úgy tűnt.

Nézzük meg az eddigi történetet, ahogyan azt a múlt heti hetiszakaszban leírtuk. Szinte minden, ami **József** életében történik, két kategóriába sorolható. Az első a vele elkövetett dolgok. Az **apja jobban szereti őt, mint a többi fiát**. Gazdagon hímzett köpenyt ad neki. **Testvérei irigyek és gyűlöletet** éreznek iránta. **Apja** elküldi őt, hogy megnézze, hogyan boldogulnak a testvérek, messze távol a nyájakra vigyázva. Nem találja őket, és egy idegenre kell hagyatkoznia, aki megmutatja neki a helyes irányt. A testvérek azt tervezik, hogy megölik, gödörbe dobják, majd **eladják rabszolgának**. Egyiptomba viszik. **Potifár** megszerzi rabszolgának. **Potifár felesége** vonzónak találja őt, megpróbálja elcsábítani, és mivel nem jár sikerrel, hamisan vádolja megerőszakolással, aminek következtében **bebörtönzik**.

Ez rendkívüli. **József** a figyelem középpontjában áll, amikor csak a színpadon van, és mégis újra és újra inkább a tettes, mint a cselekvő, inkább mások cselekedeteinek tárgya, mint a saját cselekedeteinek alanya.

A **második kategória** még figyelemre méltóbb. **József** tényleg **tesz dolgokat**. **Álmodik**. Kiválóan vezeti **Potifár háztartását**. Megszervezi a börtönt. Megmagyarázza az intező és a **pék álmait**. De a leírások egyedülálló sorozatában a **Tóra kifejezetten Istennek tulajdonítja** tetteit és azok sikerét.

Itt van József Potifár házában: „Isten Józseffel volt, és nagyon sikeressé tette őt. Hamarosan már a gazdája házában dolgozott. A gazdája rájött, hogy Isten [Józseffel] volt, és hogy Isten sikert adott mindannak, amit tett”. (1Mózes 39:2-3)

„Amint [gazdája] rábízta a háztartás és a vagyon vezetését, Isten megáldotta az egyiptomit József miatt. Isten áldása volt minden, amije [az egyiptomi] birtokolt, mind a házban, mind a mezőn”. (1Mózes 39:5)

Amikor József börtönben van, azt olvassuk: „Isten Józseffel volt, és jóságot mutatott neki, hogy a tömlőc őrének kegyeibe fogadta. Hamarosan az igazgató a tömlőc összes foglyát József felügyelete alá helyezte. [József] gondoskodott mindenről, amit el kellett végezni. Az igazgatónak nem kellett gondoskodnia semmiről, ami [József] felügyelete alatt állt. Isten [Józseffel] volt, és Isten mindenben sikert adott neki, amit tett”. (1Mózes 39:21-23)

És itt van József, amint álmokat értelmez: „Az értelmezés Isten dolga” - válaszolta József. „Ha akarod, mesélj nekem [az álmaidról]”. (1Mózes 40:8)

A **Tanach** egyetlen más alakjáról sem mondják ezt ilyen világosan, következetesen és ismételtelen. **József** határozottnak, szervezettnek és sikeresnek tűnik, és így tűnt mások számára is. De - mondja a **Tóra** - nem ő, hanem Isten volt a felelős mind azért, amit tett, mind annak sikeréért. Még akkor is, amikor ellenáll **Potifár feleségének** közeledésének, világossá teszi,

Rabbi Jonatan Sacks: Életünk szerzője

hogyan **Isten** az, aki erkölcsileg lehetetlenné teszi, amit a nő akar:

„Hogy tehettem ekkora rosszat? Ez bűn lenne Isten előtt!” (1Mózes 39:9)

Az egyetlen egyértelműen neki tulajdonított cselekedet a történet legelején történik, amikor **„rossz hírt”** hoz testvéreiről, **Bilha** és **Zilpa**, a **szolgálólányok fiairól**. Ettől eltekintve, állandóan változó sorsának minden fordulata valaki más cselekedetének az eredménye, akár egy másik emberé, akár **Istené**. A történetben a **„rossz hírt”** a testvérekről, **Bilha** és **Zilpa** fiairól hozza.

Ezért ülünk fel és figyelünk fel, amikor az **előző hetiszakasz** végén **József** a saját kezébe veszi a sorsát. Miután elmondta a **főgondnoknak**, hogy három napon belül a **fáraó megkegyelmez** neki, és visszahelyezi korábbi pozíciójába, és egyáltalán nem kételkedik abban, hogy ez megtörténik, megkéri, hogy képviselje az ügyét a **fáraónál**, és biztosítsa a szabadságát:

„Amikor jól mennek a dolgaid, csak emlékezz arra, hogy veled voltam. Tegyétek meg nekem ezt a szívességet, és mondjatok rólam valamit a fáraónak. Talán ki tudsz majd juttatni innen.” (1Mózes 40:14)

Mi történik? „A főgondnok nem emlékezett Józsefre. Elfelejtkezett róla”. (1Mózes 40:23)
Az ige megkettőzése erőteljes. Nem emlékezett rá. Elfelejtette. Az egyetlen alkalommal, amikor **József** megpróbál a saját történetének szerzője lenni, kudarcot vall. A kudarc döntő jelentőségű.

A hagyomány még egy utolsó simítást adott a drámához. Ezekkel a szavakkal fejezte be a **Vájesev hetiszakaszt**, és pont ott hagyott minket, ahol a reményei szerte foszlanak. **Vajon felemelkedik-e a nagyságig? Vajon valóra válnak-e az álmai? A „Mi történik ezután?”** kérdés feszült, és egy hetet kell várunk, hogy megtudjuk.

Az idő telik, és a legnagyobb valószínűtlenséggel (**a fáraónak is vannak álmai, és egyik mágus vagy bölcs sem tudja értelmezni őket - önmagában is furcsa, hiszen az álomfejtés az ókori egyiptomiak specialitása volt**), megtudjuk a választ. **„Két teljes év telt el”**. Ezek, a szavak, amelyekkel a **hetiszakasz kezdődik**, a **kulcsmondat**. Amire **József** törekedett, az megtörtént. Tényleg elhagyta a börtönt. Szabadon engedték. De csak azután, hogy **két teljes év eltelt**.

A kísérlet és az eredmény között valami közbejött. Ez a jelentősége az idő múlásának. **József** megtervezte a szabadulását, és meg is szabadult, de nem azért, mert megtervezte. A saját kísérlete kudarcra végződött. Az intéző meglepedezett róla. De **Isten** nem feledkezett meg róla. **Isten**, nem **József** hozta létre az események sorozatát - konkrétan a fáraó álmait -, amelyek a szabadulásához vezettek.

Amit szeretnénk, hogy megtörténjen, megtörténik, de nem mindig akkor, amikor várjuk, vagy

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FÜVÁROS ZSINAGÓGA

ב"ה

Rabbi Jonatan Sacks: Életünk szerzője

úgy, ahogy várjuk, vagy pusztán azért, mert mi akartuk, hogy megtörténjen. **Isten** az életünk forgatókönyvének társszerzője, és néha - mint itt is - úgy emlékeztet minket erre, hogy vára-kozzat és meglep minket. Ez az emberi állapot paradoxona, ahogyan a **judaizmus** érti. Egy-részt szabadok vagyunk. Egyetlen vallás sem ragaszkodott ilyen nyomatékosan az emberi szabadsághoz és felelősséghez. **Ádám** és **Éva szabad volt**, hogy ne vétkezzen. **Káin sza-bad volt**, hogy ne ölje meg **Ábelt**. Kétségbeesésünkre kifogásokat keresünk - nem én voltam; valaki más hibája volt; nem tehettem róla. De ezek csak kifogások. Ez nem így van. Szabadok vagyunk, és felelősséget viselünk.

Mégis, ahogy Hamlet mondta: „Van egy istenség, amely formálja céljainkat, / durván, ahogy akarjuk.” **Isten** bensőségesen részt vesz az életünkben. Ha közép- vagy idős korunk-ban visszatekintünk, gyakran a múlt ködén keresztül homályosan észrevehetjük, hogy egy történet kezdett formát ölteni, egy sors lassan kialakulni, amelyet részben a rajtunk kívül álló események irányítottak. Nem láthattuk előre, hogy ez a baleset, ez a betegség, ez a kudarc, ez a véletlennek tűnő találkozás évekkel ezelőtt ebbe az irányba vezetett volna minket. Most visszatekintve mégis úgy tűnhet, mintha egy láthatatlan kéz által mozgatott sakkfigura len-nénk, amely pontosan tudta, hogy hová akar minket juttatni.

Josephus szerint ez a szemlélet különböztette meg a **farizeusokat** (az általunk **rabbini kus-nak nevezett judaizmus építőit**) a **szaduceusoktól** és az **esszénusoktól**. A **szaduceu-sok** tagadták a sorsot. Azt mondták, hogy Isten nem avatkozik bele az életünkbe. Az **esszé-nusok** mindent a sorsnak tulajdonítottak. Úgy vélték, hogy minden, amit teszünk, Isten által előre el van rendelve. A **farizeusok** hittek a sorsban és a szabad akaratban egyaránt. „**Isten jóakarata volt, hogy [az isteni gondviselés és az emberi választás] összeolvadjon, és hogy az ember akarata erényeivel és bűneivel együtt bebocsátást nyerjen a sors ta-nácstermébe**” (**Antiquities, xviii, 1, 3**).

Ez sehol sem világosabb, mint **József** életében, ahogyan azt a **Beresit** elbeszéli, és sehol sem világosabb, mint a **múlt heti szidra végén** és a **mostani elején elbeszélte eseményso-rozatban**. **József** cselekedetei nélkül - az intéző álmának értelmezése és a szabadságért való könyörgése nélkül - nem hagyta volna el a börtönt. De a **fáraó álmai** formájában történő isteni beavatkozás nélkül ez szintén nem történt volna meg.

Ez a sors és a szabad akarat paradox összjátéka. **Ahogy Rabbi Akiva mondta:** „**Minden előre látható, mégis adott a választás szabadsága**” (**Ávot 3:15**). **Isaac Bashevis Singer szellemesen fogalmazott:** „**Hinnünk kell a szabad akaratban: nincs választásunk**”. **Mi és Isten társszerzői** vagyunk az **emberi történetnek**. A mi erőfeszítéseink nélkül semmit sem érhetünk el. De **Isten segítsége** nélkül mi sem érhetünk el semmit. A **judaizmus** egyszerű módot talált a **paradoxon feloldására**. A rosszért, amit teszünk, felelősséget vállalunk. A jóért, amit elérünk, hálát adunk **Istennek**. **József** a **mi mentorunk**. Amikor kénytelen kemé-nyen cselekedni, sírva fakad. De, amikor elmondja testvéreinek a sikerét, azt **Istennek** tulaj-donítja. Nekünk is így kell élnünk.

MISNÉ TORÁ – A ZSIDÓ JOGTÁR

XXX. RÉSZ

Ha az egyik **ágádára** vonatkozik, a másik pedig a „**könnyebbről a nehezebbre való következtetés**” logikai elvével kapcsolatos, akkor a „**könnyebbről a nehezebbre való következtetés**” logikai elvével kell előbb foglalkozni. Ha az egyik a „**könnyebbről a nehezebbre való következtetés**” logikai elvével kapcsolatos, a másik pedig „**két hasonló kifejezés**” -re épített logikai következtetésre, akkor a „**könnyebbről a nehezebbre való következtetés**” logikai elvére kell nagyobb figyelmet fordítani. Ha a két kérdező egyike bölcs, a másik pedig tanítvány, a bölcsre kell figyelni; ha az egyik tanítvány, és a másik közember, akkor a tanítványra kell először a figyelmet fordítani. Ha mindketten **bölcsek**, tanulók vagy közemberek, illetve, ha mindketten a **Tóra** törvényeivel kapcsolatosan kérdeznek, vagy egy előző állításra szeretnének válaszolni, vagy mindkettejük kérdése tényleges cselekedetekre vonatkozik, akkor a szószóló választásán múlik a sorrend.

A tanház szentsége

9. §. A tanházban nem szabad aludni. Aki elbóbiskol a tanházban, annak tudása cafatokra hullik. Erre Salamon bölcsességeinek egyik verse utal: „**Rongyokba öltöztet a szendergés**”. A tanházban beszélgetni csak a **Tóra** szavairól szabad. Még ha tüsszent is valaki, azt sem szabad egészségére kívánni. Mondanunk sem kell, hogy más dolgokról beszélni tilos. A tanház szentsége felülmúlja a zsinagógáét. **Jeremiás 48:10. Jesájá 42:21. 4Mózes 25:13. Zsoltárok 89:37. 5Mózes 33:4. Példabeszédek 8:15–16. Uo. 3:15.** A pninim – „**korallók**” szó, rokon a pnim – „**bent**” -tel, ezért következtet **Maimonidész** a „**becsesebb a koralloknál**” idézetből arra, értékesebb a legbelső szobába bejáratos főpapnál. **Atyák 6:4. 5Mózes 30:12-13. Jesájá 55:1. Atyák tanításai 1:11. Rabi Jozsef Káro Keszeff Misne** című könyvében nem ért egyet **Maimonidésszel**, és azt mondja: semmi sem tiltja, hogy a **Tóra**-bölcstámogatást fogadjon el. Noha **Maimonidész** számos olyan bölcs történetét hozza fel bizonyítékként, akik egyszerű munkák végzéséből tartották fenn magukat, a **Keszeff Misne** rámutat, hogy a **Talmud Hilélel** kapcsolatos említése még abból az időből származik, amikor még nem értékelték **Hilél** nagyságát. Nincs rá bizonyíték, hogy utána is dolgozott egyszerű munkásként. Az a gyakorlat, mely szerint szabad pénzt elfogadni **Tóra**-tanulásért, a **Toszáfot, Kötubot 106a**-ból fakad, amely azt **mondja: azok az emberek, akik annak érdekében, hogy Tórát taníthassanak, vagy bíróként szolgálhassanak, lemondtak arról a lehetőségről, hogy más foglalkozással keressék kenyerüket, kaphatnak díjazást, mivel lényegében nem a Tóra-tanulásért kapnak pénzt, hanem az idejükért.** A **Keszeff Misne** erre a következtetésre jut: Ezt lehet úgy magyarázni, hogy **Maimonidész** szerint nem helyes, ha valaki azzal az elgondolással veti le magáról a munka jármát, hogy amíg ő **Tórát** tanul, addig majd mások gondoskodnak a megélhetéséről, hanem az a helyes, ha előbb kitanul valamilyen mesterséget, amiből meg tud élni. Ha az így szerzett keresménye elegendő neki, akkor jó. Ha nem, akkor elfogadhatja a közösség adományait. De, még ha nem is az **Maimonidész** intenciója, mint ahogy ez valószínűnek is tűnik a **Misna** kommentárjából, akkor is érvényes az az elv, hogy amikor a **halachával** kapcsolatosan kétely merül fel, akkor a szokásoknak megfelelően kell eljárni. Láttuk, hogy **Izrael Bölcssei** mind mesterünk előtt, mind utána elfogadták, hogy a közösség gondoskodjon róluk. **Továbbá:** még ha a **hálachá Maimonidész** véleményét követi is (**aszerint ahogy a Misna kommentárjában vélekedik**), lehetséges, hogy az előző nemzedékek bölcssei azért nyugodtak mégis bele ebbe, mert ha a tudósok és a tanítók nem tudnának megélni, akkor nem tudnák annak rendje s módja szerint bújni a **Tórán**, és a **Tóra** elfelejtődne – mentsen tőle az ég!

Folytatjuk...

NAGYFUVAROS UTCAI TEMPLOM
IMAREND 2025. JANUÁR 1. – 31. KÖZÖTT

TÉVÉT	1.	1.	szerda	HANUKA 7. ÚJHOLD 2.	8,00	16,00
	2.	2.	csütörtök	HANUKA 8.	7,00	16,00
	3.	3.	péntek	₪ 15,47	7,00	16,00
	4.	4.	szombat	VÁJIGÁS vége: 16,59	8,00	15,45
	5.	5.	vasárnap		8,00	16,00
	6.	6.	hétfő		7,00	16,00
	7.	7.	kedd		7,00	16,00
	8.	8.	szerda		7,00	16,00
	9.	9.	csütörtök		7,00	16,00
	10.	10.	péntek	Tévét 10. Böjtnap, vége: 16,48 ₪ 15,55	7,00	16,00
	11.	11.	szombat	VÁJICHI vége: 17,06	8,00	15,45
	12.	12.	vasárnap		8,00	16,00
	13.	13.	hétfő		7,00	16,00
	14.	14.	kedd		7,00	16,00
	15.	15.	szerda		7,00	16,00
	16.	16.	csütörtök		7,00	16,00
	17.	17.	péntek	₪ 16,04	7,00	16,00
	18.	18.	szombat	SMOT vége: 17,15	8,00	16,00
	19.	19.	vasárnap		8,00	16,00
	20.	20.	hétfő		7,00	16,00
	21.	21.	kedd		7,00	16,00
	22.	22.	szerda		7,00	16,00
	23.	23.	csütörtök		7,00	16,00
	24.	24.	péntek	₪ 16,14	7,00	16,15
25.	25.	szombat	VÁÉRÁ vége: 17,24 ÚJHOLD HIRDETÉS	8,00	16,00	
26.	26.	vasárnap		8,00	16,15	
27.	27.	hétfő		7,00	16,15	
28.	28.	kedd		7,00	16,15	
29.	29.	szerda	JAJM KIPPUR KOTAJN	7,00	16,15	
SVÁT	1.	30.	csütörtök	ÚJHOLD	7,00	16,15
	2.	31.	péntek	₪ 16,25	7,00	16,30

Ismeretlen zsidók nyomában CIX. Roder (Radó) Antal

Radó Antal, születési nevén Roder Antal (Mór, 1862. június 29. – Budapest, 1944. november 22.) zsidó származású magyar író, költő, irodalomtörténész, egyben kora egyik legnagyobb műfordítója. Roder Adolf pedagógus fia.

Móron született, ahol apja Roder Adolf tanító volt; innen Szombathelyre került és ott végezte elemi- és középiskolai tanulmányait; 1876-tól fogva már a szombathelyi és egyéb vidéki lapokban (Vasmegeyi Közlöny, Vasmegeyi Figyelő, Zala, Sopron stb.) versei jelentek meg. Korán kezdett idegen nyelveket tanulni, majd pedig irogatni az atyja által szerkesztett *Honpolgár* c. lapba, melynek 1879-ben társszerkesztője lett s melyben magyar költőket fordított németre. 1879-től a Budapesti egyetem bölcsészettudományi karán tanult, eleinte a klasszika filológiát, később modern filológiát, 1883-ban tanári és bölcsészdoktori diplomát szerzett. Ez idő alatt hírlapíró is volt; 1880 márciusában belépett a *Függetlenség* c. napilap szerkesztőségébe, melytől az év őszén megvált, hogy Rómába menjen olasz nyelvi és irodalmi tanulmányok végett. Ezúttal azonban csak pár hétig maradhatott ott, mialatt tárcákat írt a budapesti lapoknak. Visszatérvén, a *Pester Journal*-nál kellett állást vállalnia, ahová egyebek mellett irodalmi és színházi dolgokat is írt.

1881-ben Roder családi nevét Radóra változtatta. Ekkor már Szász Károly a Kisfaludy Társaságban bemutatta egy műfordítását (*Tasso Megszabadított Jeruzsálemének néhány énekét*), melynek alapján a társaság felszólította az egész eposz lefordítására; a Budapesti Szemlében is kezdte már közölni műfordításait, és ez évben készítette el a Kisfaludy Társaság műfordítás-pályázatára Byron Lara-ját, mellyel az 1882-es nagygyűlésen Győry Vilmos bírálói jelentése alapján el is nyerte a pályadíjat. Ugyanez évben kezdett dolgozni a budapesti Operaház számára, melynek számos dalműfordítást végzett. 1883 márciusában meghívták a Magyar Ujság c. képes napilap szerkesztőjének, amely állásában csak félévet töltött, hogy azután a Pesti Hírlap szerkesztőségébe lépjen be.

1883 őszén újra elment Rómába, ahol ezúttal már nyolc hónapot tölthetett. A közoktatásügyi minisztérium azonban nem küldvén el neki a kilátásba helyezett tanulmányi ösztöndíjat, itt is hírlapírással kellett kenyerét keresnie, sokat írva a Pesti Hírlapba, a Nemzetbe, a Fővárosi Lapokba, a Pester Lloydba, sőt három hónapig belmunkatársa volt a *Torraca* szerkesztésében megjelent *Rassegna* című olasz napilapnak is, a külföldi lapok szemléjét írva. 1884 májusában Torinóba ment néhány hétre, ahol Kossuth Lajos szívesen fogadta, onnan pedig Párizsba. Visszatérve, ez év őszén belépett a budapesti tanárképző-intézet gimnáziumába, ahol egy évet töltött, mint ösztöndíjas gyakorló tanár. Ekkor tanári állás után nézett, de mivel a fővárosban ilyen nem kínálkozott neki, belépett az országgyűlési gyorsírodába, ahol 1899-től revizori rangban működött. 1885 őszén a Budapesti Hírlap munkatársa lett, 1886 őszén újra a Pesti Hírlaphoz ment. 1887 tavaszán megnősült és ez év nyarán szakított a napi zurnaisztikával, melyhez azóta később csak egy esztendőre tért vissza, 1895-ban, amikor a Magyar Hírlap hívta meg dolgozótársának. Ez évben egyúttal a perzsa nyelv tanulására adta magát és Firdauszi Sahnáméját kezdte fordítani. 1891-től a Magyar Könyvtár könyvsorozat szerkesztője, 1901-től a Remekírók Képes könyvtárának szerkesztője, 1885 és 1922 között pedig a képviselőház gyorsírodájának munkatársa, majd vezetője volt. Szabadkőművesként a Könyves Kálmán majd a Reform páholy tagjaként dolgozott.

Radót főleg a műfordítás terén kifejtett munkásságáért a Kisfaludy Társaság 1895-ben rendes tagjának választotta; a velencei tudós-társaságnak (Istituto Veneto) 1889-től volt levelező-tagja, 1897-ben az olasz korona-rend lovagja lett. Egyik megalapítója volt az Otthon irodalmi és hírlapírói körnek, melynek három évig titkári, majd nyolc évig főtitkári tisztjét viselte. A budapesti olasz körnek (Circolo italiano) alapításától megszűntéig elnöke volt. 1926-tól a Magyar PEN Club igazgatóságának alelnökeként tevékenykedett. A vészkorszak idején nem volt hajlandó sárga csillagot viselni, a kilakoltatás elől 1944. november 22-én a halálba menekült.

Forrás: (wikipedia)

Dr. Goldberger Tamás: 80 éve történt

XXXIX. rész

1944. december 21. - 1944. december 27. között

1944. december 21. Az Erzsébet körút 13. alatt, hat nagy bőröndből álló felszereléssel, lebukott a zsidó önmentők egy csoportja. A három fiatal a nyilasok elhurcolták, közülük a húszéves Langer Miklós belehalt a brutális vallatásba. Debrecenben, a református kollégium oratóriumában 14:30-kor összeült az Ideiglenes Nemzetgyűlés. A szovjet csapatok átkelnek a Csepel-szigetre.

1944. december 22. Debrecenben Dálnoki Miklós Béla vezérezredes elnökletével megalakult az Ideiglenes Nemzeti Kormány.

1944. december 23. Reggel a szovjet csapatok elfoglalták Székesfehérvárt és elérték a Bicske-Herceghalom-Bia vonalat. Tolbuhin marsall parancsnoksága alatt harcoló 23. lövészhadtest elfoglalta Érdet. Vajna Gábor belügyminiszter rendeletet adott ki, melyben minden bujkáló zsidót felszólított Budapesten, hogy 24 órán belül jelentkezzen a Zsidó Tanácsnál a gettóba toloncoltatása végett. A nuncius és a nagykövetek 2.-ik jegyzéke a deportálásokról.

— Figyelmeztetés a zsidó ruhaneműk igénylőjéhez! Tudomására jutott a hatóságoknak, hogy egyes személyek, akik rászorultságuknál fogva a zsidó ruhaneműkből igényelték és juttatásban részesültek, hogy a kapott holmikot eladják. Figyelmezteti a hatóság ezeket a személyeket, hogy amennyiben valakiről ilyen tény beigazolást nyer, ellene a legszigorúbb eljárást fogja folyamatba tenni.

— Elfogtak három zsidónőt. A pápai rendőrkapitányság a Nyilaskeresztes Pártszolgálatral együttműködve elfogta özv. Klein Sándorné, Rubinstein Imréné és Popper Éva zsidónőket, akik huzamosabb idő óta bujkáltak Pápan. Magukat, mint menekült keresztények igyekeztek feltüntetni. Elszállításukról az intézkedés már megtörtént.

1944.12.23. Pápai újság

1944. december 24. Hajnalban elhagyta Budapestet Adolf Eichmann. A Hasomér Hacáir zsidó ellenállási szervezet foglyokat szabadított ki a Margit körúti börtönből. Rajk Endre készletgazdálkodási kormánybiztos jelentette Szálasi Ferencnek, hogy Budapest élelmiszerkészlete legfeljebb 12 napra elegendő. Eddig a napig megtörtént a Nemzetközi Vöröskereszt védelme alatt álló 6.000 gyermek zömének bevitele a budapesti gettóba, a szervezet vezetőinek és a velük együttműködő Sztehló Gábor evangélikus lelkész erőfeszítései ellenére. Az áthurcolás felfüggesztésének elérésére, és annak engedélyezése céljából, hogy a gyermekek az otthonokban maradhassanak édesanyjukkal, Carl Lutz és Raoul Wallenberg ösztönzésére éles hangú tiltakozó jegyzéket adtak át a magyar vezetésnek. Ezt Angelo Rotta írta alá a Vatikán, Carl Ivan Danielsson a svéd kormány, Harald Feller, a svájci kormány, Jorge (Giorgio) Perlasca a spanyol kormány, gróf Pongrácz Ferenc a portugál kormány nevében. Az áthelyezés azonban lényegében ekkorra már megtörtént, és a magyar hatóságok nem mutattak hajlandóságot a döntés megváltoztatására. Sopronkőhidán a nyilasok kivégezték Bajcsy-Zsilinszky Endre parlamenti képviselőt és Pesti Barnabás (szül. Getzler József) vegyész mérnököt, aki 1943. augusztus elején pártutasításra hazatért Párizsból és egyik résztvevője volt az antifasiszta ellenállási mozgalomnak. A Govorunyenko vezérőrnagy által vezetett 18. harcokos hadtest páncélosai hátulról rohanták le Bicske védőit, akik nem tudtak szervezett ellenállást kifejteni. Reggel a szovjet páncélosékek a nyugat-budai hegységen átvezető műúton Budakeszire érkeztek, Biától keletre pedig kikerülték az Érd-Török-

Dr. Goldberger Tamás: 80 éve történt

XXXIX. rész

bálint-Budaörs térségében ellenállást tanúsító szórványos **német-magyar** egységeket. Ezen a napon foglalták el **Érdligetet** és **Nagytétényt**. A **Vörös Hadsereg ostromgyűrije** bezárult **Budapest** körül, megkezdődött a város ostroma. Közben **24-26.** között beérkezett a magyarországi hadszíntérre a **Pape-hadosztálycsoport: három páncélos- (Pant-her) osztály** maradéka, más **német egységeknek** kiutalt, de át nem vett **harckocsik**, valamint néhány **riadóegység**. Az alakulat nehézségek árán lezárta a **Vértés-átjáróit**, biztosította a **Tata-Tatabánya** térséget, gyalogság hiányában azonban alig volt lehetőség ellentámadásra, a birtokolt terület megtartása se volt egyszerű.

1944. december 25. Hajnalban északi irányban a **Hűvösvölgy** felé előre nyomuló szovjet egységek körülvették **Prónay Pál** hungarista **harccsoportjának** útbiztosító ékét egy, a **Hidegkúti út-Nagykovácsi út** kereszteződésében álló épületben. Megérkeztek **Bicskéhez** a **szovjet gyalogos** erők, és megszállták a települést. **14 óra.** A **János hegyre** kitétték a **szovjet zászlót**, aljában ég a **Balázs-vendéglő**. Folyik **Budapest bekerítése**. **Zuglóban**, a **Zsabka Kálmán parancsnoksága** alatt álló **KISKA (Kisegítő Karhatalmi Alakulatok) XIV/2-es százada** mentési kísérletet hajtott végre a **Thököly út 80.** alatt lévő **zuglói nyilasházból**. Az akció során **Boros Mátyás** és **Fischer István** hősi halált haltak. **Serédi Jusztinián hercegprímás** levélben tiltakozott Szálasinál a zsidóüldözés miatt. Megalakul a **Fegyveres Nemzetszolgálat**. **Parancsnoka Návay Imre.** A **szovjet kormány** értesítette a brit és az amerikai kormányt a magyar **Ideiglenes Nemzeti Kormány** fegyverszüneti kérelméről. A **szovjet** és a **román csapatok elfoglalták Salgótarját.**

1944. december 26. Reggelre a **Hidegkúti út- Nagykovácsi út** kereszteződésében lévő épületben védekező összes **nyilas pártszolgálatos elesett.** A **szovjet 4. gárdahadsereg elfoglalta Esztergomot**, a **7. gárdahadsereg Párkányt.** Reggel lezárult az utolsó **Budapestről** kivezető út, mely a **Pilis erdőségén keresztül** tartott **Esztergomba.** A **Hasomér Hacáir zsidó ellenállási szervezet** újabb **fogyokat szabadított ki a Margit körüti börtönből.** Éjjel egykor a szovjet csapatok elérték **Esztergom-Tábort**, reggel már **Esztergomot ostromolták.** **Felszabadult Salgótarján.**

1944. december 27. A **nyilasok** a **Dunaparton** kivégezték **Salkaházi Sárát**, a **Szociális Testvérek Társasága** nővérét, közel száz magyarországi **zsidó megmentőjét**, **Bernovits Vilma** hitoktatónőt, és négy **bújtatottat.** Előbbi vezetője, utóbbi édesanyjával együtt lakója volt a **Bokréta utcai leányotthonnak.** Megszűntek az előadások az összes budapesti moziban és színházban. **Szovjet kézre került a ferihegyi repülőtér.** A **három nagyhatalom** **negyedikként felvette Szabad Franciaországot** az **Európai Tanácskozó Bizottságba.**

Folytatjuk...

HANUKAI MEGHÍVÓ 2024. DECEMBER 29. 17 ÓRA

A Nagy Fuvaros utcai templomkörzet az idősek klubjával és a Talmud Tóra növendékekkel közösen meghívják Önt és családját, valamint barátait.

Az ünnep fényét emeli, hogy két művész is jelen lesz

Beregi Péter és Heller Tamás

Garantált a jó hangulat finom fánkok és italok várják a megjelenteket!

Szeretettel várunk mindenkit a körzet rabbija, elnöke, vezetősége

A programon való részvétel mindenki számára ingyenes!

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FUVAROS ZSINAGÓGA

ב"ה

MEGHÍVÓ: BÁRUCH SNEUR ZÁLMÁN GLITZENSTEIN HAJVÁGÁSÁRA

Kedves Barátaim!

Hamarosan hároméves leszek, Micsoda boldogság!

Életemben először levágják a hajamat,
és csak kétoldalt hagyják meg a pajeszomat.

Többé senki se mondja nekem, hogy
„Milyen szép kislány!”

Fejemre kipa kerül és áldást mondok a ciceszre.
Gyertek, ünnepeljete velünk, hisz az a legjobb,
ha mindannyian együtt ünneplünk!

Várlak benneteket,

Báruch Sneur Zálmán Glitzenstein

Vasárnap, Tevet 5, 2025.01.05

14:30

A Nagyfuarosi zsinagógában

1074 Budapest, Nagy Fuvaros u. 4

Heti Jahrzeit:

Rabbi Jacob Ettlinger

Jacob Ettlinger rabbi (1798. március 17. - 1871. december 7.) (héberül: יעקב עטלינגר) német rabbi és író, az ortodox judaizmus egyik vezetője. Néha Aruch la-Ner (ערוך לנר) néven emlegettik, legismertebb kiadványa után.

Ettlinger a badeni Karlsruhéban született és a poroszországi Altonában halt meg. Korai tanulmányait apjától, Árontól kapta, aki Klausrabbiner (egy kis zsinagóga rabbija) volt Karlsruhéban. Áron elismert talmudista is volt, aki mélyen ájtárta a kabbala tudományát.

Ezután a karlsruhei rabbinál, Asher Wallerstein rabbinál, a híres Shaagas Aryeh fiánál tanult. Wallerstein volt az egész Badeni Nagyhercegség főabbija is. Ettlinger 18 éves koráig a tanítványa maradt.

Ettlinger talmudi tanulmányait Abraham Bing würzburgi jesivájában, Németország egyik legjelentősebb Tóra-központjában, Abraham Bing jesivájában fejezte be. Ezalatt a würzburgi egyetemre járt, ahol elsősorban filozófiát tanult. Így a legkorábbi német rabbik közé tartozott, akik tudományos képzéssel rendelkeztek. Meg kell azonban jegyezni, hogy soha nem kapott semmilyen formális diplomát.

Azt a tényt, hogy Ettlinger buzgón ortodox maradt, annak ellenére, hogy egyetemre járt, a legtöbben rendellenességnek tartották. Kaufmann Kohler beszámol arról, hogy az a mondás volt elterjedt, hogy „a Sátán kényszerítette őt arra, hogy végigjárja az egyetemet, és olyan immunis és hűséges legyen, hogy az összes többi [modern] rabbit arra csábítsa, hogy folytassa azokat a tanulmányokat, amelyek a modern judaizmushoz való hűtlenségüket okozták”.

1826-ban kinevezték Kreisrabbinerré (körzeti rabbivá) Ladenburgban, mannheimi székhellyel, ahol egyúttal főprépost (Klausprimator) is volt. Ezt a tisztséget egészen addig töltötte be, amíg Akiba Israel Wertheimer utódja nem lett Altona főabbija, ahol 1836-tól haláláig töltötte be ezt a tisztséget. Askenázi főabbiként Holsteinre és Schleswigre, 1864-ig pedig Dániára is kiterjedt a hatásköre. Ebben a tisztségében a német ortodoxia egyik legjelentősebb képviselőjévé vált.

Az ő jesivájába nagyon sok, a papságra készülő diák járt, és sokan közülük az ortodoxia vezetői lettek. Sámson Raphael Hirsch volt a tanítványa Mannheimben, Azriel Hildesheimer pedig Altonában. Őt veje vált kiemelkedő ortodox rabbivá: Joseph Isaacsohn Rotterdamból, Salomon Cohn [de] Schwerinből, Israel Meir Freimann Ostrowóból, Moses Löb Bamberger [de] Kissingenből és Markus Mordechai Horovitz Frankfurtból. Ő volt az utolsó német rabbi, aki polgári bíróként tevékenykedett. Sokkal akarata ellenére a dán kormány, amelyhez Altona akkoriban tartozott, 1863-ban eltörölte az altonai rabbinak ezt a jogát. Jellemének tisztaságát és vallási nézeteinek őszinteségét még ellenfelei is elismerték. Ettlinger pozitívan viszonyult a kabbalához, amint azt első művéből, a Bikkurei Yaakovból meg lehet ítélni. Az előszóban Ettlinger kifejti, hogy azért választotta a címet, mert Jákob és Ráchel számértékét hordozza, akiket misztikusan ábrázol a szukká törvénye, amellyel a könyv foglalkozik. A kabbala tanaihoz hasonló hitét fejezi ki egy prédikációban, amelyben a korai temetést szorgalmazza, mert amíg a test temetetlenül marad, addig a gonosz szellemek hatalmat gyakorolnak felette.

Forrás: (tzadikim)

RECEPT-TÁR

New York roll narancskrémmeel és nutellával

A New York roll még csak 2 éve született meg, de máris hatalmas népszerűségnek örvend. Most megmutatjuk, hogyan készítheted el házilag,

Hozzávalók: 6 adag

- 30 ml narancslé
- 2 g agaragar
- ½ db narancs héja
- 40 g kristálycukor
- 1 db tojás
- 70 g hideg vaj
- 2 csomag bolti leveles tészta (270 g-os kiszereelés)
- 10 g olvasztott vaj
- 90 g NUTELLA® (1 evőkanál/adag)
- 20 g kandírozott narancs

Elkészítés:

A New York roll recept első lépéseként a narancskrémhez a narancsléből 10 ml-t összekeverünk az agaragarral és 1 percig állni hagyjuk, majd mikróban pár másodperc alatt felolvasztjuk.

A reszelt narancshéjat, a maradék narancslevet, a cukrot és a tojást egy gömb alakú keverőtálban összekeverjük, és vízgőz felett 85 fokra melegítjük, majd leszűrjük, és amikor 60 fok alá hűlt, hozzákeverjük a felolvasztott zselatint, majd egy botturmix segítségével hozzáturmixoljuk az előzőleg 1 cm-es kockákra vágott hideg vajat. Hűtőbe rakjuk a krémet, és ha teljesen kihűlt, egyenes csöves habzsákba töltjük.

A tekercsekhez a leveles tésztát vékonyan megkenjük olvasztott vajjal, és hosszanti irányban 2 cm-es szalagokra vágjuk. Majd 4 szalagot összeillesztve feltekerjük egy vastagabb csigává. 8 cm-es gyűrűbe rakjuk a tekercset, és 180 fokra előmelegített sütőben 40 percig sütjük. Félidőben megfordítjuk a csigákat, és az utolsó 5 percben forma nélkül sütjük.

A csigákat rácsra szedve hagyjuk teljesen kihűlni, majd egy vékony pengéjű késsel lyukat szúrunk beléjük, és kicsit kivájjuk a közepüket. Megtöltjük a csigákat a habzsákba töltött krémmeel, a tetejüket pedig 1-1 evőkanál NUTELLA®-val díszítjük, majd megszórjuk a felkockázott, kandírozott narancshéjjal.

Forrás: (streetkitchen)

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FŰVÁROS ZSINAGÓGA

REJTVÉNY, AGYTORNA (SÁBESZ UTÁNRA)

BORSODI HELYSÉG	LEVEGŐ, NÉPIESEN A PÖÉN 1. RÉSZÉ		DEHOGYI PUHA FÉMMEL BEVONT	RÁCSOS ÁLLAT-LAKÁS	... KEZDVE; ONNAN	KISSÉ KÖZELI	MÓDOSÍTOTT ZENEI HANG	<p>- Kedves fáraó úr, ... ?</p>						
SIEMENS, RÖVIDEN						AZ ŐSZ VÉGEI								
CSAVAROS						KÖZSÉG								
PAPIRON RÖGZÍTETT							HÁZTARTÁSIGÉPMÁRKA							
GAUSS, RÖVIDEN	CSAVAR													
TŰL, A SZÉLEINI!	TÓ, OLASZUL		SILÉCMÁRKA											
MEREV FIZIMISKA			BECÉZETT ROLAND		RÓMAI 51-ES									
					ONE ... TÁNC									
FORTE, RÖVIDEN				ISI				VALÓDI NINCS NÉLKÜLE NÉGYZETI	ÁRUT DICSEVE KÍNÁL	TÖBBSZÖR A KARJÁBA ZÁR	KELVIN, RÖVIDEN EGYETLEN PALÁNTA	PULÓYERT KÉSZÍTŐ		
HAZAI ZENEKAR				ERŐSEN ÓHAJT								T		
JÁRMŰVÉVEL HÁTRÁL						A PÖÉN 2. RÉSZÉ								
HATÁROZOTT NÉVELŐ	SVÉD BÚTORCÉG					ATHOS TÁRSAI								
BETŰ, KIEJTVE	VILÁGŰR						RÉGEN IDŐMÉRŐ SZERKEZET							
SZÓNOK			TŰZFÁT HASOGAT					ALULRA ÉHES ÁLLATOT ELLÁTÓ			TÁVOLI ELŐD			
			KÖTELEKET LAZÍT								VÉGE, ANGOLUL	AMPER, RÖVIDEN		
						A KIS HABLEÁNY FUTÓMŰ ELEMEI						VERDI-OPERA		
RÉSZÉRE, RÖVIDEN				ALMA (TÁJSZÓ)				A MŰLT ÉJJEL						
TALÁL				IRAM, LENDÜLET				ALÁZATOSKODIK						
A LÉNYEGRE IRÁNYULÓ							ISKOLAI OSZTÁLY AZ UTCÁRA TESZ							
NORVÉG AUTÓK JELZÉSE	BOLT-BELSŐ!			GLASGOWBAN ÉL					TESLA, RÖVIDEN		DUPLÁN: GYERMEK-FENYÍTÉS			
	ÁLLJI			GYŰMÖLCSÖS					ÉTELT IZESÍTŐ		CSENDES			
TA-RISZNYA						ÉLTES				HASZNÁL AZ ORVOSSÁG				
						ELŐTAG: FÖLD-				NYIT				
INDUL A STAFÉTA!			CUKORKAFÉLE					ATTÓL FOGVA				PÁROS JÖLETI	?	
ELJÍTÉL, HIBÁZTÁT			FELHÁM KÖZEPEI					IRAK HATÁRAI						
				MEGVALÓSÍTÓ									A PARKOLÓ JELE	
				HAL-SZELETI										
AZ OXIGÉN VEGYJELE	A							BETEGSÉG PONTOS LEÍRÁSA						

Ez a kiadvány Szent szövegek idézeteit és azok magyarázatait tartalmazza. Kérjük ne dobja ki!
TALMUD TORA Alapítvány számlaszáma: 11705008-20413002-00000000

IMÁIDŐK, GYERTAGYÚJTÁS, IDŐSEK KLUBJA ESEMÉNYEK

2024. Dec. 27. – 2025. Jan. 03.

DÁTUM	REGGEL	ESTE
27. péntek	7:00	15:30
28. szombat	8:00	15:45
29. vasárnap	8:00	16:00
30. hétfő	7:00	16:00
31. kedd	7:00	16:00
01. szerda	8:00	16:00
02. csütörtök	8:00	16:00
03. péntek	8:00	16:00

Gyertyagyújtás és Szombat kimenetele Budapesten

DÁTUM	ESTE	DÁTUM	ESTE
27. péntek	15:41	28. szombat	16:53
03. péntek	15:47	04. szombat	16:59

Poén sarok

Két sündisznó találkozik. Az egyiknek be van kötve a keze.

- Mi történt veled?
- Baleset. Meg akartam vakarni a hátam.

Csütörtökön Horovitz László úr tartott Jahrzeitot édesanyja után. Reggeli ima után itallal látta vendégül a megjelenteket.

Pénteken tartott Jahrzeitot Rosenfeld Dániel kántor úr anyai nagymamája után, az imádkozáson részt vett az édesanyja és az unokaöccse is. Az imádkozás után különleges tikunnal vendégelte meg a jelenlévőket.

Minden kedves olvasónknak kívánunk jó egészséget a polgári újév alkalmából.

BUÉK 2025

EMBERBARÁT IDŐSEK KLUBJA

„IDŐSEK KLUB” -ja, rendezvényeire várjuk kiléni tagjait. Várjuk tagjaink szíves megjelenését és ötleteiket, melyekkel segítik a klub működését. Következő klubrendezvényt január 8.-án, szerdán délelőtt 10:00 órától tartjuk a földszinti klubteremben.

Nagy Fuvaros utcai Templomkörzet

Emberbarát Templomegylet

Budapest. 1084

Nagy Fuvaros utca 4.

Tel: 334 27 31

Email: nagyfuvaros@gmail.com

<https://www.facebook.com/Nagyfuvaros4>

Felelős kiadó: Streit Sándor

Szerkesztő: Streit Gábor

Technikai asszisztens: Andrassy Béla